Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. свять) о 5-ой годинѣ по полудни.

Адмініcтрація и Експедиция пôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Франціcканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованй.

Рекламаціи неопечатани вольни вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Адмініcтрациі „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провінціи

на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к
на пôвъ року 1 зр. 20 к
на чверть року . . 60 к
мѣсячно . . . . 20 к
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:

на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к
на пôвъ року 2 зр. 70 к
на чверть року 1 зр 35 к
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 271. Вторникъ 3 (15) грудня 1891. Рокъ I.

Конфліктъ Болгарии зъ Францією.

Мы вже оногди коротко доносили, що межи Болгарією а Францією наставъ маленькій конфліктъ черезъ французского журналіста и кореспондента телеґрафічнои аґентіи Гаваса, п. Шадурна, котрого правительство болгарске приказало зловити и вывезти заграницю до Сербіи. Правительство французске приказало тогди свому консулеви въ Софіи покликатись на истнуючу угоду и запротестувати противъ такого поступованя болгарского правительства и такъ наставъ конфліктъ, котрый доси ще не залагоджено.

Не першій то разъ, що правительство болгарске входить въ конфліктъ зъ французскими репрезентантами въ Болгаріи, а спеціально зъ журналістомъ Шадурномъ. Послухаймо жь, що говорять Болгаре на оправданє поступованя свого правительства въ сѣмъ послѣднôмъ конфліктѣ. Ото въ Pol. Corr. появила ся кореспонденція зъ Болгаріи, походяча очевидно зъ добре поинформованого жерела, въ котрôй такъ каже ся:

„Майже здає ся, якъ колибъ тутешнй кореспонденты французскихъ ґазетъ приняли на себе ролю тыхъ аґентôвъ, що въ часѣ російского вплыву не вылазили зъ російского консуляту, а котрыхъ задачею було пôдбурювати всѣ деструктивнй елементы противъ Болгаріи и еи законного правительства и ширити всюды неспокôй. Недавно тому оголосила аґентія Гаваса жалобу, котру подали жѣнки тыхъ, котрыхъ арештовано яко пôдозрѣныхъ о убійство Белчева, до всѣхъ репрезентантôвъ державъ европейскихъ, а въ котрôй жалують ся, що нѣбы зъ ихъ мужами обходять ся въ арештѣ по звѣрски. Таку жалобу подано дѣйстно и еи пôдписали: Анна Георґієва, Марія Ножарова, М. Бобекова, Кат. Каравелова, Є. Георгова, М. Орошакова и К. Ножакова. Що зъ арештоваными не обходять ся по звѣрски, нема що и доказувати, але пытанє, хто ихъ до того спонукавъ, подавати таку жалобу и кликати на помôчь заграничныхъ репрезентантôвъ? Єсть загальне переконанє, що то французскй журналісты налякали Каравелову и другй жѣнки та спонукали подати жалобу. Французска праса взяла теперь тыхъ „мучениковъ“ сильно въ оборону и домагає ся, щобы державы европейскй въ имени гуманности вмѣшали ся въ сю справу и укарали „болгарске варварство“. Розумѣє ся, що сербскй ґазеты и собѣ пôдхопили сю справу и такожь разомъ зъ французскими пôдняли крикъ. Цѣль тутъ зовсѣмъ ясна. Вороги Болгаріи лютять ся, що въ краю спокôй и вôнъ успѣшно розвываєсь и тому стараютъ ся компромітувати публично болгарске правительство. Тажь тй жѣнки и тй, що имъ помагають, нарушують не першій разъ честь Болгаріи. Пôдчасъ ворохобнѣ въ Рущуку 1887 р., коли правительство приказало тыхъ самыхъ мужѣвъ арештувати, жалувались ихъ жѣнки передъ заграничными репрезентантами такъ само на то, що ихъ мужѣвъ мучать. Тогдѣшный грецкій аґентъ дипльоматичный, Ранґабе, вступавъ ся навѣть за ними у правительства, але дôставъ ясну вôдповѣдь, що болгарске правительство такъ само якъ кожде инше, має право боронити вôтчину вôдъ здрадникôвъ и карати ворохобникôвъ, що то внутрѣшна справа и нѣяке чуже правительство не має права до неи мѣшати ся. Державы европейскй не знайшли тогди нѣякои причины мѣшати ся, *они и теперь не будуть мѣшати ся.* Въ Европѣ знають добре, що то не вина болгарского правительства, коли заєдно тыхъ самыхъ людей треба арештувати за намову до зрады та убійствъ. Каравеловъ зрадивъ въ 1886 р. кн. Александра, вôнъ выкликавъ атентатъ въ Рущуку, вôнъ бравъ участь въ заговорѣ Паніцы и намавлявъ Кисова до тогожь, вôнъ мавъ бути такожь душею заговору противъ кн. Фердинанда и Стамболова, котрого жертвою упавъ Белчевъ.

Правительство болгарске заявило супротивъ сего чоловѣка дѣйстно велику терпеливôсть, а коли оно хоче нинѣ, щобы єму стало ся по справедливости, то може въ тôмъ числити на згоду Европы, ба й цѣлого образованого свѣта. Дежь єсть правительство, котре бы по такôмъ убійствѣ, маючи доказы въ рукахъ, пустило виновникôвъ на свободу и дозволило дальше робити заговоры противъ державы. Коли французска и сербска праса говорить о „людяности“, то най памятає на ню передовсѣмъ супротивъ родины Белчева, а коли вже жадає ся якоись межинародной акціи, то она була бы на мѣсци передовсѣмъ супротивъ тыхъ болгарскихъ зрадникôвъ, що то въ Россіи, Франціи и Сербіи пôдъ охороною сихъ правительствъ ведуть дальше свою злобну дѣяльнôсть противъ Болгаріи“.

Такъ отже оправдують въ Болгаріи поступованє правительства. Вернѣмъ же теперь до самого выдаленя французского журналіста зъ Болгаріи.

Ще въ цвѣтню сего року выдало було правительство болгарске приказъ, щобы Шадурна прогнати зъ Болгаріи, за ширенє злобныхъ а не правдивыхъ вѣстей о Болгаріи. Але єго приятелѣ стали за нимъ просити, а

ХИНА И ХИНЦѢ.

(Дальше.)

Пригляньмо ся домашному родинному житю Хинцѣвъ. Розумѣє ся, що тутъ можемо подати лишь головнй и найхарактеристичнѣйшй черты зъ хиньского житя, бо о нѣмъ можна бы написати и цѣлй стосы книжокъ.

Головна маса хиньского народу займає ся управою рôлѣ; въ мѣстахъ живуть по найбôльшôй части купцѣ а надъ моремъ та вздовжь берегôвъ великихъ рѣкъ займає ся значна часть людности рыболовствомъ. Въ декотрыхъ сторонахъ жиє такъ богато людей, що для нихъ не стає вже землѣ и они роблять собѣ сплавы на рѣкахъ, на котрй наносять землѣ и роблять такъ плываючй по рѣкахъ городы. Значна часть Хинцѣвъ розходить ся такожь по цѣлôмъ свѣтѣ на заробôтки особливо до Индій та до Америки, де ихъ знають пôдъ назвою „кулі“. Хиньскй робôтники суть дуже працьовитй и вытревалй а при тôмъ ощаднй и привязанй дуже до свого рôдного краю, про котрый нѣколи не забувають. На чужинѣ збирають они грошѣ, зъ котрыми вертають вôдтакъ домôвъ, а навѣть въ такôмъ случаю коли котрый зъ нихъ помре, то товаришѣ єго не дають спочити єго костямъ на чужинѣ, лишь перевозять ихъ до рôдного краю. До Америки заходило давнѣйше тôлько Хинцѣвъ, що они робили тамошнымъ робôтникамъ велику конкуренцію и правительство Сполученыхъ державъ американьскихъ мусѣло ажь выдати окремый законъ, щобы спинити приѣздъ Хинцѣвъ до краю.

Хинцѣ умѣють дуже добре ходити коло рôлѣ и суть знаменитыми городниками. Коли у насъ придумано машины до сѣяня, то люде думали, що то Богъ знає, якій вже поступъ; Хинцѣ мали вже зъ давенъ давна такй машины; въ Хинѣ має ихъ кождый господарь. Машины тй суть дуже простй и легкй; потреба до нихъ лишь пару волôвъ и двохъ людей до обслуги. Подумайте собѣ наше рало, але лишь зъ двома плужками зъ заду на чепѣгахъ. На тôмъ ралѣ єсть умѣщена скринка, въ котру насыпаєсь збôже. Зъ тои скринки идуть рурки въ чепѣги, котрй суть проверченй ажь до лемѣшѣвъ; лемѣшѣ поруть землю а заразъ за ними сипле ся зъ чепѣгъ зерно въ землю двома рядками. До тои зовсѣмъ простои машины запрягає ся два волы, оденъ по другôмъ, коло волôвъ иде погоничь, а зъ заду поводить оденъ чоловѣкъ машиною за чепѣги.

Головными продуктами хиньского рôльництва єсть рижь, пшениця и чай. Рижь дає Хинцямъ головну поживу, зъ него роблять они такожь рôдъ вина; зъ чаю роблять загально уживаный въ Хинѣ напитокъ и ведуть нимъ торговлю по всѣмъ свѣтѣ. Якъ Анґлія свою сталею, Франція ґалянтерійными выробами, Швеція залѣзомъ, Россія юхтами а Туреччина тютюномъ, такъ сливе Хина своимъ чаємъ на весь свѣтъ.

Чай робить ся зъ листя корчика званого „чаєвникомъ хиньскимъ“, котрый належить до рода ростинъ, званыхъ мосочами, до котрыхъ зачисляєсь такожь нашъ бôждеревъ або бôждерникъ, а ще близше стоить вôнъ до плеканои у насъ по теплôвняхъ камеліи. Корчикъ сей называєсь въ Хинѣ въ мандариньскôй мовѣ „ча“, а въ народнôй мовѣ „тіа“; вôдъ першого слова пôйшла и наша назва „чай“, „чаєвникъ“, а вôдъ другого — нѣмецка и французска назва the та анґлійска tea (—ті; слово „гербата“, уживане въ польскôй мовѣ, а часами и у насъ єсть походженя латиньского и значить „зѣлє“). Чаєвникъ садять въ Хинѣ цѣлыми гаями, але ажь въ третôмъ роцѣ вôдъ часу посадженя можна зъ него чай робити. Той, що росте, дико доходить часами и до 10 метрôвъ высоты, але сadженый часто обрѣзують и длятого буває вôнъ небôльше якъ два метры высокій; листє єго єсть вѣчно зелене, зъ обохъ сторôнъ гладке и дрôбно пилковане лишь реберця (жилки) на листочку суть дрôбку покрытй волоскомъ. Цвѣтъ чаєвника єсть досыть великій, бѣлый, рожево нахуханый и пахне дуже мило.

Жниво на чай вôдбуває ся два або чотири разы до року: на весну и въ осени, або въ лютôмъ, при кôнци цвѣтня, въ маю и серпню. Зъ першого жнива буває найлѣпшій чай, зъ другого найгôршій. Зъ найпершихъ самыхъ молоденькихъ листочкôвъ, покрытыхъ ще бѣлымъ пухомъ, робить ся т. зв. цѣсарскій чай,

й вôнъ самъ обѣцявъ міністрови Грекову, що змѣнить свое поступоване и въ тôмъ дусѣ давъ француский аґентъ дипльоматичный приречене міністерства справъ заграничныхъ и тогди приказъ той вôдкликано. Тымчасомъ Шадурнъ почавъ ще бôльше ворожо выступати супротивъ кн. Фердинанда и его правительства, зъ разу щобы мстити ся за то, що его хотѣли выдалити, а вôдтакъ, щобы служити тенденційнôй прасѣ въ звѣстныхъ цѣляхъ. Въ последныхъ часахъ запримѣчено, що Шадурнъ заходить до каварень и заедно выговорюе тамъ на кн. Фердинанда та его правительство и хоче конче выкликати якусь колотнечу. Правительству не стало вже терпцю и оно выдало приказъ на выдалене Шадурна. Коли кôлька днѣвъ тому назадъ Шадурнъ о 10 год. вечеромъ выходивъ зъ каварнѣ Панахова, арештувала его поліція. Коли вôнъ довѣдавъ ся вôдъ жандармôвъ, що то розходить ся о его выдалене, сягнувъ рукою до кишенѣ, що спонукало жандармôвъ вхопити его за руку, бо они справедливо догадували ся, що вôнъ сягнувъ по револьверъ. Завôзваный, абы сказавъ, чи мае при собѣ яку зброю, признавъ ся Шадурнъ, що мае набитый револьверъ, и вôддавъ его жандармамъ; той револьверъ есть теперь въ поліціи. Шадурна всадили вôдтакъ до воза и двохъ жандармôвъ зôдвезло его до Цариброду, де приѣхавъ на другій день рано о 8 годинѣ. Тутъ заступникъ префекта повѣдомивъ его, що ему заказано проживати дальше въ Болгаріи и вôнъ мусить выносити ся заграницю. Шадурнъ такъ и зробивъ; наймивъ вôзъ и поѣхавъ до Сербіи до Піроту. То выдалене вôдбуло ся зôвсѣмъ спокôйно и Шадурнъ не зажадавъ навѣть зайти передъ выѣздомъ до свого помешканя. Жандармы, що его вôдвозили, мали приказъ постарати ся о то, щобы постарали ся о якъ найвыгôднѣйшу ѣзду для него.

А теперь же конець до сеи исторіи. Звѣсно вже, що француский аґентъ дипльоматичный запротестувавъ противъ выдаленя Шадурна. Теперь же доносять приватно зъ Софіи, що тамъ приѣхавъ россійскій аташе войсковый зъ Бѣлграду бар. Тавбе и веде тамъ на власну руку слѣдство въ справѣ мнимого мученя арештованыхъ особъ пôдозрѣныхъ о участь въ атентатѣ, котрого жертвою ставъ ся Белчевъ, а рôвночно збирае и информаціи войсковй. Всежь таки поки що нема обавы, щобы сей конфліктъ ставъ ся причиною до якои бôльшои запутанины, и здае ся, що все закôнчить ся спокôйно.

Рада державна.

На суботнѣшнôмъ засѣданю Палаты пословъ вела ся дальша дебата надъ буджетомъ міністерства справедливости- — Пос. Слявікъ домагавъ ся управильненя постановъ компетенціи що до шкôдъ въ лѣсахъ и на поли. — Пос. Міллеръ звернувъ увагу на то, що въ пôвнôчныхъ Чехахъ арештовано и закуто двохъ людей, пôдозрѣныхъ о фальшоване грошей та держано 4 дни въ арештѣ, закимъ переконано ся о ихъ невиности. Бесѣдникъ жадавъ, щобы сю справу судово розслѣдженно, абы такй рѣчи больше не повповтаряли ся. — Посолъ Гальсбергъ промавлявъ за устроенемъ кольоній карныхъ. — Пос. Берирайтеръ домагавъ ся переведеня языкового розмеженя въ Чехахъ.

Міністеръ ґр. Шенборнъ вôдповѣдавъ на поодинокй справы порушенй пôдчасъ дебаты. Вôнь сказавъ, що до роботы арештантскои уживае ся лишь такихъ артикулôвъ, котрй суть безъ значѣня для дрôбныхъ промысловцѣвъ. Справу льокованя депозитôвъ такъ, щобы они несли проценты обѣцявъ Міністеръ взяти пôдъ розвагу. Що до лѣпшого умѣщеня галицкихъ судôвъ, то ведуть ся теперь переговоры зъ спôлкою, котра пôдняла ся перевести будову цѣлого ряду будынкôвъ судовыхъ въ Галичинѣ, але близшихъ информацій въ сѣй справѣ годѣ ще подати. Що до судôвъ мировыхъ то сказавъ Міністеръ, що вôнъ сумнѣвает ся, чи они дадуть ся завести въ цѣлôй монархіи. Дальше сказавъ Міністеръ, що вже незадовго будуть заведенй суды повѣтовй въ Жабю и Пôдволочискахъ и що делеґованя суду вѣденьского въ справѣ пронезвѣрень не треба брати за недовѣріе до буковиньскихъ судôвъ.

Пос. Пініньскій обговорювавъ справу еміґраціи нашихъ селянъ и домагавъ ся закона противъ аґентôвъ, що намавляють до еміґраціи. По промовѣ ґенеральныхъ бесѣдникôвъ Пацака и Жака, промавлявъ ще пос. Мадейскій, пôдпираючи резолюцію, жадаючу зъѣзду суду на мѣсце, де справы мають судити ся, але лишь для гôрскихъ околиць, а вôдтакъ промавлявъ ще за заведенемъ судôвъ мировыхъ и за репормою нотаріяту та въ справѣ прокураторôвъ. Слѣдуюче засѣдане назначено на нинѣ.

Комісія Палаты пословъ приняла кôлька змѣнъ въ ухваленôмъ Палатою панôвъ проектѣ закона о реформѣ студій правничихъ и адміністраційныхъ. Найважнійша змѣна тот , що складане першого испыту державного мае наступати не зъ кôнцемъ четвертого пôвроку, якъ угвалила Палата панôвъ, але зъ кôнцемъ третого пôвроку; зложене другого и третого испыту державного зъ кôнцемъ осьмого пôвроку. Тымъ самымъ приверненo и постановы первѣсного проекту правительственного а за те згôдно зъ ухвалою Палаты панôвъ, а противъ проекту правительства ухвалила комісія для тыхъ студій академічныхъ вôсѣмъ а не сѣмъпôврôчный періодъ часу. Законъ мае обовязувати зъ 1892/93 рокомъ шкôльнымъ. Дальше ухвалила комісія такожъ резолюцію въ справѣ реформы оплатъ науковыхъ и таксъ испытовыхъ. Справоздавцемъ въ Палатѣ выбрано пос. Менґера.

Переглядъ політичный.

Молодочехамъ вже й пос. Масаржікъ за мало радикальный. Масаржікъ кандидуе теперь на посла до сойму зъ мѣста Пісека и мавъ тамъ вчера выголосити кандидатску бесѣду, а Молодочехи постановили поставити тамъ противъ него радикального кандидата. Єсть то характеристичне для вôдносинъ въ молодоческôй партіи, бо показуесь, що въ нѣй стае чимъ разъ бôльшій роздоръ.

Въ справѣ ухваленои болгарскимъ собраніемъ для бувшого Болгарского князя Александра Баттенберґа, (теперь ґр. Гартенавъ) рôчнои дотаціи въ сумѣ 50.000 левôвъ, доносить Fremdenblatt, що въ окруженю ґр. Гартенава говорять, що вôнъ яко офіциръ въ чиннôй службѣ австрійскôй не буде мôгъ приняти такои пенсіи Такожь й се доткнуло его не мало, що неприязна кн. Фердинандови опозиція въ Софіи, надуживае его имени до аґітаціи.

Зъ Берлина доносять, що на телеґрафічне запытане провôдника вольно консервативныхъ, Кардоффа, вôдповѣвъ кн. Бісмаркъ, ;що безусловно не може прибути на засѣдане парляменту, однакъ лучить ся гадкою зъ тыми. що становлять опозицію противъ угодъ торговельныхъ.

Post доносить, що высшй офіциры россійскй объѣзджають рôзнй мѣсцевости пограничнй и вышукують мѣсця, де бы потреба установити залогу.

Зъ Торуня доносять, що арештованого въ Бельґіи якогось нігіліста выдали власти нѣмецкй дня 9 с. м. въ Александровѣ въ руки

котрый нѣколи зъ краю не вывозить ся. Коли настануть жнива, выходять робôтники въ чаевй гаѣ и обрывають зъ него листе въ коробки и заразъ при обрываню ихъ сортують. Листе обрываесь однакожь лишь дуже рѣдко, такъ за цѣлый рôкъ оденъ корчикъ дае не бôльше якъ два фунты, а на день зрываесь его лишь тôлько, кôлько можна усушити. Зъ листя робить ся вôдтакъ чай въ двоякій спосôбъ. Одно листе пражить ся на блясѣ надъ огнемъ доки ажь добре не зôвяне; тогди беруть — звычайно робôтницѣ — листокъ за листкомъ и сучуть его въ рукахъ, вôдтакъ просушують на матахъ и зновъ сучуть та сушать, доки ажь зовсѣмъ его не скружляють та не высушать. Такъ зробленый чай набирае чорнои барвы и приходить въ торговлю пôдъ назвою „чорного чаю.“ Друге листе кладесь зновъ въ бляшанй коробки. до котрыхъ впускаесь пара, абы оно вôдъ неи зôвяло, а вôдтакъ сушить ся его и оно задержуе зелену барву, а вôдъ того и той чай называесь „зеленый“. Готовый чай пакуе ся въ бляшанний коробки и держить ся на сухôмъ мѣсци, бо вôнъ легко натягае вогкости, тратить запахъ и псуе ся. То, що вôдпадае при робленю чаю, мѣшае ся зъ овечою кровю въ густу масу, котру убивае ся въ цеголки и сушить ся. Той цегольчастый чай, званый въ Россіи „кірпічный чай“, купують Монґолы, Татары та Кірґізы, варять его въ горшкахъ та ще иногди и солять и ѣдять въ той спосôбъ, що зачерають таки руками и высысають.

Найлѣпшій чай, якій до насъ доходить, есть т. зв. „караванный“, котрый довозять Хинцѣ до россійскои границѣ до мѣста Кіяхты, а котрый вôдтакъ черезъ Россію розходить ся по цѣлôй Европѣ. Караванный чай есть чорный и до него выбирають найлѣпше листе. Напитокъ зъ чаю роблять Хинцѣ въ той спосôбъ, що запарюють его водою, котра лише що закипѣла, въ великихъ глинянныхъ неполиваныхъ чайникахъ. Чай грае въ житю Хинцѣвъ велику ролю. Широкй масы народу не знають иншого напитку лишь чай. Въ кождôмъ домѣ черезъ цѣлый день можна застати чай готовый. По крамахъ гостять нимъ тыхъ, що купують а богатшй родины ставлять лѣтомъ передъ домами величезнй горшки готового холодного чаю, щобы кождый, що иде дорогою мôгъ напыти ся. Чай пють Хинцѣ безъ цукру.

Высшй клясы въ Хинѣ, особливо купцѣ и богатй торговельники та мандарины, люблять жити дуже выгôдно. Они ставлять собѣ прекраснй палаты, особливо надъ ставками та середъ розлогихъ городôвъ и садôвъ. Головна палата стоить звычайно надъ ставкомъ такъ, що часть еи спочивае на стовпахъ надъ водою. Другй будынки, кіоски та альтаны суть розкиненй по цѣлôмъ городѣ. Хинцѣ суть майстрами въ штуцѣ городництва; они умѣють надавати деревамъ виды всѣлякихъ звѣрятъ, знають ся дуже добре на плеканю квѣтôвъ, але не люблять садити ихъ въ рабатахъ та грядкахъ якъ у насъ, лишь окремо. Низшй клясы живлять ся переважно рижомъ та бараниною и свининою, котра у нихъ не есть заказана; неправдою есть, мовъ бы они ѣли псы, або коты, та смаженй борозняки и земнй глисты. У заможнѣйшихъ Хинцѣвъ дають звычайно на обѣдъ якусь городовину, яйцѣ, рыбы, раки морскй, качку и порося або козину; въ пôвнôчныхъ сторонахъ дають баранину и воловину. На закуску подають свѣжй и сушенй овочѣ. У богатыхъ Хинцѣвъ есть такожь въ звычаю устроювати великй пиры, а на нихъ не обходить ся вже и безъ вина. Коли вже посходять ся гостѣ, тогди вносять слуги велику чарку, въ котрôй тôлько лѣсочокъ кôлько гостей, а на кождôй зъ нихъ выписаный якійсь стишокъ давныхъ поетôвъ; гостѣ тягнуть тй лѣсочки и великôсть стишка означуе вôдтакъ, хто мае найбôльше пити.

Домы по хиньскихъ селахъ и оселяхъ бувають всѣлякй, въ полудневыхъ сторонахъ звычайно деревлянй на оденъ поверхъ; на долинѣ мѣстять ся звѣрята, на горѣ люде. Въ однôй бôльшôй комнатѣ такого дому мѣстить ся челядь и тутъ варить ся ѣсти на земли. въ другôй меншôй комнатѣ перебувае родина господаря. Прилады господарскй у Хинцѣвъ суть зовсѣмъ простй и подôбнй до нашихъ. Возы хиньскй подобають на нашй и роблять ся зъ ялового и бамбусового дерева; тачки хиньскй суть такй самй якъ у насъ, лишь трошки вузшй и высшй. Люде зъ высшого стану, богачѣ и мандарины не ѣздять, лишь кажуть носити ся въ „паланкінѣ“. Єсть то рôдъ ношей на двохъ дручкахъ бамбусовыхъ, на котрыхъ есть умѣщеный нѣбы ма-

россійскихъ властей. Разомъ зъ арештованымъ выдано тымъ властямъ такожь найдену въ єго мешканю паку зъ рôжными письмами нігілістичными.

Новинки.

— **Громадѣ Коросно**, въ повѣтѣ перемышлянськôмъ дарувавъ Є. Вел. Цѣсарь 100 зр. запомоги на будову школы.

— **Руске братство церковне** засновуєся у Вѣдни при церквѣ св. Варвары. Пôсля статутôвъ, товариство се буде старати ся о прикрасу церкви, пôднесенє руского обряду и помагати молодежи рускôй, учащôй ся у Вѣдни. Статутъ мають выладити: сов. Ковальскій, дир. Сѣнкевичь и дръ Сембратовичь.

— **Населенє Угорщины** пôсля выкôнченого сегорôчного спису, выносить 15,151 879 головъ; за десять лѣтъ збôльшило ся число жителѣвъ въ Угорщинѣ о 1,423 257 головъ. На елементъ мадярскій теперь припадає зъ тыхъ 15,151.879 — ажь 40 процентъ.

— **Крадѣжь.** Минувшого вôвтôрка въ ночи закрали ся якісь доси невыслѣдженѣ злодѣѣ до складу філіи Народнои Торговлѣ въ Перемышли, забрали кôлька фляшокъ коняку, вина, набрали цукру и кавы а въ додатку 30 зр. готôвкою зъ подручнои касы.

— **Огнѣ**. Дня 8 н. ст. грудня въ Сѣлци, 2 кільометры вôдъ Пôдгаєць, знищивъ огонь 3 загороды селяньскій зô всѣми припасами збôжа и пашѣ. Огонь зачавъ ся вôдъ стодолы Гринька Голуба а причиною єго були дѣти, що бавили ся сѣрками. Шкода выносить до 4000 зр.

— **Самоубійства.** Вô второкъ дня 8 н. ст. грудня лучили ся въ Перемышли ажь три самоубійства: повѣсивъ ся въ арештахъ войсковыхъ Антôнъ Кавфъ, воякъ 45-го полку пѣхоты, зô страху передъ карою за повторну дезерцію зъ войска; въ Селискахъ же застрѣливъ ся въ крѣпости вахмайстеръ артилеріи крѣпостнои, Надь, въ незвѣстныхъ причинъ. Михайло Козловскій, купець и членъ рады мѣскои въ Перемышли, вôдобравъ собѣ тогожь дня житя, мабуть въ приступѣ божевôльства.

— **Загадочный выпадокъ**. Зарôбникъ Петро Маркевичь, идучи оногди вечеромъ гостинцемъ за Лычакôвскою рогачкою, учувъ якійсь стонъ, выдобуваючій ся зъ дуже глубокои керницѣ. Прикликанѣ люде выдобули зъ неи ще живого зарôбника Гринька Гункевича котрый казавъ, що упавъ въ керницю припадково. Але мабуть скочивъ вôнъ зъ розмысломъ въ намѣрѣ самоубійчôмъ, немаючи, яко волокита, нѣякихъ средствъ до житя.

— **Погану смерть** та ще й два разы погану, бо въ болотѣ и не потверезому — мавъ одинъ селянинъ въ селѣ Волици, краковского повѣта. Дня 30 минувшого мѣсяця вôдбулись тамъ выборы до громадскои рады, до котрои выбрали и тамошного жида, коршмара. Жидъ скликавъ селянъ на могоричь и оденъ зъ нихъ такъ собѣ пôдпразникувавъ по тыхъ выборахъ, що повертаючи домôвъ безъ свѣта божого въ очахъ, упавъ въ калужу насередъ дороги и заснувъ у нѣй на вѣки; видко, удушивъ ся, бо утопити ся не мôгъ

— **Месть за лихву**. Зъ Косова доносять, що дня 2 с. м. убили гуцулы жида Вольфа Фляйса лихваря изъ Змиєнокъ, приналежныхъ до Жабя. Фляйсъ выбравъ ся бувъ въ горы, щобы стягнути довгъ, котрый уже нераз бувъ выплаченый, та тымчасомъ натрафивъ на пôдпитыхъ вѣрителѣвъ и зъ ихъ рукъ упавъ жертвою свого „ґешефту“.

— **Бѣда бѣду взяла, а менѣ горе!** — каже наша пословиця; — таке й тото: Мошко Руферъ, купець збôжа въ Чернôвцяхъ, донѣсъ поліціи, що єго молода жѣночка утекла оногди въ ночи, забравши собѣ на памятку деякѣ цѣннѣ рѣчи. Опущеный мужъ тяжко сумує и горює за ... тыми цѣнными рѣчами, що жѣнка зôбрала.

— **Страшна месть.** Въ Швайцаріи лучивъ ся оногди такій страшный выпадокъ мести: На поѣздѣ зелѣзничôмъ, ѣдучôмъ зъ Вальдегутъ до Турґи и Цуриху завважавъ машиністъ о 4-ôй год. рано недалеко Клінґнавъ льокомотиву, що гнала зъ цѣлою силою за хвилю вдарила она зъ цѣлымъ розмахомъ обь поѣздъ. Потрясенє було страшне, двѣ льокомотивы порозбивались зовсѣмъ, зъ кôлькохъ ваґонôвъ нафтовыхъ въ переду вчинила ся лише купа трѣсокъ, а побôчь льокомотивъ лежали трупы: паляча поѣзду Кляйнера и надкондуктора Арнуца, та машиністы зъ тамтои льокомотивы Дінера. Трохъ кондукторôвъ, що сидѣли въ въ службовôмъ ваґонѣ конає теперь въ шпитали, а зъ подорожныхъ многи покалѣченѣ та переляканѣ. Причина катастрофы була месть машиніста Дінера, котрого дирекція прогнала за рôжнѣ надужитя. Дінеръ въ намѣрѣ самоубійства и мести на дирекціи, сѣвъ на льокомотиву на однôй изъ стацій и пустивъ ся, щобы дирекціи наробити шкоды.

Вôдозва до Русинôвъ повѣта Сянôцкого.

Въ цѣли розвязаня дѣлъ „Окружнои Народнои Торговлѣ въ Сяноцѣ“, котра задля браку фаховыхъ силъ купецкихъ не могла дальше розвивати ся, набула въ тыхъ днянхъ „Народна Торговля“ складъ товарôвъ „Окружнои Народнои Торговлѣ въ Сяноцѣ“ на свою власнôсть и заосмотрила сей складъ яко свою філію добрымъ и дешевымъ товаромъ, поставивши на чолѣ тоижь філіи чоловѣка выпробованого и фахового.

До отвореня сеи, зъ черги одинацятои філіи, спонукали „Народну Торговлю у Львовѣ“ патріотичный зазывъ Вп. Родимцѣвъ зъ повѣта Сянôцкого, а также обовязокъ братнои помочи супротивъ народнои институціи.

Вôддаючи складъ філіи „Народнои Торговлѣ“, умѣщеный въ тôмъ самôмъ льокали въ Сяноцѣ, де бувъ передъ тымъ складъ „Окружнои Народнои Торговлѣ“, до услугъ Вч. Патріотôвъ повѣта Сянôцкого и сусѣдныхъ повѣтôвъ, витаємо ихъ сердечно и просимо, щобы у всякôй потребѣ звертали ся до того нашого складу, де знайдуть добру якôсть товарôвъ, дуже умѣркованý цѣну и привѣтну услугу.

Не менше надѣємось, що Вп. Родимцѣ Сянôцкого повѣта и сусѣдныхъ повѣтôвъ численно приступлять въ члены „Народнои Торговлѣ у Львовѣ“ и зъ взаимнымъ довѣріємъ будуть вôдносити ся до тои институціи, котрои дальшій розвôй лежить въ интересѣ цѣлого нашого народу.

Цѣнники товарôвъ и статутъ высылає ся на жаданє даромъ.

У Львовѣ 10 н. ст. грудня 1891.

Дирекція „Народнои Торговлѣ“.

Телеграмы.

Лісбона 13 грудня. Похоронъ цѣсаря Дома Педра вôдбувъ ся торжественно, въ похоронѣ взяли участь королевска родина, всѣ достойники и множество народу.

Кольонія 13 грудня. Köln. Ztg. доносить згôдно зъ Kreuzztg., що зъ ініціятивы прускаго міністра войны заходить державне міністерство справедливости законъ противъ шпеґунôвъ, котрый незадового вжебуде предложеный радѣ звязковôй.

Лондонъ 13 грудня. Бюро Райтера доносить, що положенє въ Ріо-Янейро стало трохи спокôйнѣйше. Ведуть ся переговоры компромісовѣ. Справу управильненя фінансôвъ, вôдложено на пôзнѣйше.

Господарство, промыслъ и торговля

Торгъ збôжемъ.

13 Грудня	Львовъ	Тернопôль	Пôдволочиска	Ярославъ
Пшениця	10·65 11 40	10 50 11 30	10·50 11·50	10·75 11·50
Жито	9·30 10 -	9·— — 9 70	9 — — 9 85	9 30 10.—
Ячмѣнь	6 58 8 -	6 50 — 7 50	6 40 — 7 50	6·75 — 8·—
Овесъ	7·— — 7 50	6 80 — 7 25	—·— —·—	7·— — 7 50
Горохъ	6 25 10 -	6·25 9 —	6·25 10·—	6·50 10 -
Вика	—·— —·—	—·— —·—	—·— —·—	—·— —·—
Рѣпакъ	13.— 13 50	13 — 13 50	3·— 13 25	13 25 13 75
Хмель	55 — 60 -	—·— —·—	—·— —·—	—·— —·—
Конюшина чер.	42 — 55	41 — 54 —	45· — 55 —	45 — 55·
Конюшина бѣла	—·— —·—	—·— —·—	—·— —·—	—·— —·—
Оковита	19·70 20·50	—·— —·—	—·— —·—	—·— —·—

Все за 100 кильо netto безъ мѣшка.

Оковита готова за 10.000 літр. up loco Львовъ вôдъ 19·70 до 20·50 зл.

Жито пошукує ся.

Хмель вôдъ 55 — до 60·— за 56 кильо

Поѣзды зелѣзничѣ.

Пôсля середно европейского часу (Вôдъ 1 жовтня 1891)

До Львова приходять:	Поѣздъ поспѣшн	Поѣздъ особовый	Поѣздъ особовый	Поѣздъ мѣшаный
Зъ Кракова	4·03	8 50	9·28	7 15
Зъ Пôдволочискъ	2·20	7·30		3 15
Зъ Пôдволочискъ на Пôдзамче	2·08	7·01		2·38
Зъ Коломыѣ, Станіслава и Гусятына		11·22		
Зъ Букарешту, Ясссъ, Сучавы, Черновець, Гусятина и Станіслава	7·23	1·22		
Зъ Сучавы, Черновець, и Станіслава		6·17		
Зъ Сухои, Хирова, Гусятина, Станіслава и Стрыя.		3·10		
Зъ Сухои, Хирова Станіслава, Будапешту, Мункача, Лавочного и Стрыя		8 31		
Зъ Пешту, Лавочного, Нового Санча, Хирова, Гусятина, Станісл. и Стрыя.		11·12		
Зъ Сокаля и Белзця				3 46
Зъ Равы Рускои				7·50
Зô Львова одходять:				
До Кракова	2·28	4·15	7·20	8·30
До Пôдволочискъ	4·11		9·50	10·35
До Пôдволочискъ зъ Пôдзамча	4·22		10·15	11·05
До Станіслава и Коломыѣ		4·48		
До Сучавы, Черновець, Станіслава, Гусятина, Ясъ и Букарешту	8·40	9·48		
До Станіслава, Черновець. Ясс и Букарешту.		3·54		
До Стрыя, Лавочного, Мункача, Будапешту, Станіслава и Гусятина Хирова и Сухои		7·48		
До Стрыя, Хирова, Сухои, и Станіслава		10 54		
До Стрыя, Станіслава, Нов. Санча, Гусятына, Лавочного, Пешту и Мункача		5 50		
До Белзця и Сокаля				8·49
До Равы Рускои				5·40

Коли часъ середно-европейскій показує 12 год, то єсть:

у Львовѣ 12·35 год. у Вѣднѣ 12·06 год.

въ Чернôвцяхъ 12·45 „ въ Празѣ 11·58 „

въ Пôдволочискахъ 12·44 „ въ Будапештѣ 12·16 „

Примѣтка: Години пôдчеркненѣ лінійкою означають часъ ночный вôдъ год. 6 вечеръ до год. 5 мін. 59 рано

ленькій домикъ або клѣтка, на метеръ довга, пôвтора метра высока и три чверти метра широка; зъ верха має она дашокъ зъ паперу, напущеного оливою, котрый забезпечує вôдъ дощу, а по бокахъ суть вôконця зъ паперовыми заслонами. Въ серединѣ єсть она выстелена. Такій паланкінъ несе чотирохъ людей, а коли дорога дальша, то иде ще бôльше людей зъ паланкіномъ, котрѣ вôдтакъ змѣняють носильникôвъ. Майже въ кождôмъ селѣ єсть досыть порядна господа, въ котрôй можна дôстати вино зъ рижу и всѣляку перекуску. Для выгоды подорожныхъ суть въ такôй господѣ побôчь головнои комнаты, ще и комнаты побôчнѣ, въ котрыхъ подорожнѣ можуть спокôйно переночувати, бо до головнои комнаты сходять ся люде, подôбно, якъ у насъ, на пiятику, абы курити опіюмъ та ѣсти и роблять неспокôй. Опіюмъ робить ся зъ головокъ маку, натинаючи ихъ, коли они ще зеленѣ; зъ нихъ бѣжить молочко, котре засыхає и твердне, та якъ разъ єсть то опіюмъ, котре Англійцѣ въ великôй масѣ довозять Хинцямъ. Вôдъ того опіюмъ, коли єго накуритись, має бути зъ разу дуже приємно; чоловѣкъ засыпляє середъ всѣлякихъ веселыхъ привидôвъ и має солодкій сонъ, але коли вôдтакъ пробудить ся, то єсть дуже ослабленый. Вôдъ частого куреня нидѣє чоловѣкъ, затроюєсь и умирає; Хинцѣ однакожь дуже пристрастно курять єго або жують.

(Дальше буде)

Вôдвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій

Зъ друкарнѣ Вл. Лозиньского пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.